

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15
CELOLETNO DIN 60/ZA
INOZEMSTVO JE DODATI
POŠTINO/OGLASI PO
CENIKV/POSAMEZNA
ŠTEVILKA PO DIN 150.
POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNOSTVO IN VPRAVA
V VČITELJSKI TISKARNI/
ROKOPIŠI SE NE VRA-
ČAJO/ANONIMNI DO-
PIŠI SE NE PRIOBČV-
JETO/POŠTINA PLA-
ČANA V GOTOVINI
TELEFON ŠTEV. 906.

Pozabljenost.

Pozabljenost je poleg drugih tu-
di ena glavnih čednosti SLS. In to
v toliki meri, da bo morda postala
še čez čas prislovica: »Pozabljen
kakor SLS«. Ne bomo naštevati
nešteto členov verige pozabljenosti
stranke slovenskega ljudstva, poba-
viti se hočemo samo z zadnjo nje-
no tovrstno pogrsko.

V SLS stranki vre in poka.
Brumnemu slovenskemu, dobrenu
in vernemu volilcu pohaja potrpe-
ljivost. Sedem egiptovskih let je iz-
praznilo sicer bogato naložena ko-
rita, tako da je pričela v vrste
stranke bodočnosti prodirati skrb,
kaj bo v bližnji bodočnosti, ko bo-
do blagajne prazne in neznanska
ljudska potrpežljivost pri kraju. V
tej skrbi so pričeli velmožni trgovci
z ljudsko zaupljivostjo sklicevati
sestanki in zbori. Zgovorni dr.
Korošec je odprl vse zadržane
svoje gostobesednosti in nasul svo-
jim bednim volilcem prav pošteno
peska v oči. Jedva je nekoliko po-
tožal plebejce, že so se pričeli
oglašati njegovi glavni agitatorji.
Raznesel se je po deželi glas, »da
je pričela duhovščina zadnje čase
opuščati vidike SLS politične ori-
entacije«. Vznemirjenje je bilo sprič-
o tega v katoliški tiskarni, kakor
v škofiji povsem upravičeno ne
malo.

In pričele so se duhovniške konfe-
rence v Celju, Mariboru, Ljubl-
ljani, Novem mestu in na Raki. Na
teh sestankih je imela zelena veja
Prlekije z vsemi prvimi vojvodini
Jugoslovanskega kluba, dovolj pri-
like preizkušati posledice svoje
dosedanje taktike. O tem je dovolj
poročalo že dnevno časopisje. Nas
je kot verne sinove Cerkve mnogo
bolj zanimalo, kaj da bodo rekli ob
tej priliki naši vsi skupaj zbrani
duhovni pastirji v vprašanju kon-
kordata in uvedbi staroslovenske-
ga bogoslužja v naše cerkve. Pri-
čakovali smo v tej smeri narav-
nost epohalno odločilnih korakov.
Že smo videli našo izgnano besedo
zopet zavzemati njeno slavno in
čestito mesto v Cerkvi. Varali pa
smo se grdo v našem pričakovanju.
Spoznali smo le, da s pomočjo slo-
venskega klerusa ne bomo nikdar
dosegli trenutka, ko bi se dvigala
izpred oltarjev naših cerkva k Bo-
gu Otcu zopet molitev v našem
materinem jeziku. Namesto sogla-
sne in odločne zahteve po uvedbi
narodne službe božje, ki bi jo na
teh konferencah zbrana duhovščina
tako lahko manifestativno izrekla,
smo doživeli le to, po »Slovenče-
vih« poročilih soditi, da hoče du-
hovščina še v nadalje podpirati na-
rodu in državi škodljivo politiko za-
vožene SLS in čakati ad calendas
graeas, na njeno končno zmago. V
ta namen obljublja uporabiti vsa
sredstva, katere ji dovoljujejo za-
kon, ustava in svobodna agitacija.

Poznamo našo duhovščino in
njeno veliko delo za narodno pre-
rojenje in gospodarsko osamosvojit-
ev. Priznamo ji rade volje, kot po-
šteni sodniki, da je izvršila dela,
katera si ni takozvana napredna in
liberalna gospoda zamišljala niti v
sanjah. Ustvarila si je s temi deli
spomenik v zgodovini našega ljud-
stva, ki bo vedno pričal o njenem
naporu in žrtvovanju za dobro na-
roda. Toda, kakor je slaven spomin
na tisto dobo, tako je bridko žalo-
sten pogled na današnji veliki del
slovenske duhovščine, ki bo nosila
žalostno slavo grobokopa državne
in narodne misli. Namesto da bi vse
svoje prejšnje delovanje za dobro
naroda, kronala z največjim svojim
delom, izposlovanjem uvedbe služ-
be božje, pa se je postavila v di-
rektno opozicijo proti temu. Delo
za uvedbo staroslovenske pa je
prepuščala povsem narodu in drža-
vi, ki bo morala brez in preko du-
hovščine rešiti ugodno to obče-
narodno zadevo.

Slovenska duhovščina se je se-
daj javno odrekla svojim tradici-
jam. Zagrizla se je v misel, da se
njej, kot državi v državi, ne bo po-
treba prej ali slej ukloniti novim
razmeram in zahtevam, ki jih sta-
vita nanjo ujedineni narod in dr-
žava.

Spoznali pa bodo navzlic temu
čez čas prav gotovo ti zanič voji-
ščaki Kristovi, da so danes novi
časi in da mora z njim korakati tu-
di svečeništvo, če ne misli ostati le-
pega dne brez črede blagih ovčic.
Vdati se bo moral v to spoznanje
tudi Prevzvišeni, ki bi napravil
mnogo bolje, če bi namesto pisma
na župnike, ki znajo tudi s svojimi
možgani misliti, objavil javni ma-
nifest na Slovensko katoliško
ljudstvo in z njim vred zahteval od
Rima uvedbo našega jezika v cer-
kveno bogoslužje. S tem bi ostal
zvest svojemu podpisu in zagotovi-
lu. Njegovo ime bi pa zadobilo za
Slovence povsem drug pomen, ka-
kor ga ima danes kot lastnik Jugo-
slovanske tiskarne. Ovrget bi s tem
tudi najlepše vse govornice, ki se
razširjajo o njegovem stališču na-
pram tej naši splošno narodni za-
hlevi, ki je moramo sedaj makar s
silo iztisniti iz Vatikana. Kajti v
uvedbi slovenske službe božje je
tangirana narodna čast, kakor tudi
državni prestiž.

Poznamo Prevzvišene. Zato
se močno bojimo, da je ta naš apel
zaman in da ga bo Prevzvišeni pre-
čul. Mi ga ne bomo sodili. Opravila
bo to zgodovina, ki bo že poskrbela,
da »zasluge« Prevzvišenega knazo-
škofa za uvedbo staroslovenske
službe božje v naše cerkve ne osta-
nejo pozabljene, kakor bo
morda pozabljeno alias Hren, mar-
sikatero njegovo dobro delo.

Zanič „Slovenec“.

Kärntner Monatshefte, časo-
pis za ponemčevanje naših zasluž-
njenih koroških rojakov je objavil
v zadnji številki članek nekoga
Franca Celnarja: »An die Intellek-
tuellen unserer Irredenta. Versuch
einer offenen Aussprache«. V tem
članku hoče g. Celnar »objektivno«
rešiti pereče vprašanje koro-
ških Slovencev, ki kani dobre odno-
šaje med našo državo in Nemško
Avstrijo. Uvodoma deli mož na dolgo
in široko koroškim Slovincem
lekcijo radi njihove trdne vere, da
stanje, ki je nastopilo zanje po 10.
oktobru 1920, ni trajno. Zagotavlja
jim z veliko prepričevalnostjo, da
nikdar več ne bodo združeni z Ju-
goslovenci v eno državno telo, ker
jim kaj takega Nemci nikoli ne bo-
do dopustili. Kot bodoči Velenemec
opozarja naše koroške brate na to,

da Nemci ne pojdejo s Karavank,
kjer menda mislijo po njegovem pi-
sarjenju vedno ostati. Mož se je
prodal Nemcem in ga močno boli,
da mu ne slede na tej njegovi spol-
ski poti oni tisoči vernih naših bra-
tov, ki so ostali zvesti svoji mate-
rinščini. Ogorčen zahteva od Koro-
ških Slovencev naj se sprijaznijo z
nemščino, kakor se bodo morali
prej ali slej kočevski in vojvodinski
Nemci z jugoslovensčino.

Pri tem menda možak pozablja
na to, da so koroški Slovenci del
živega narodnega telesa, ki je sa-
mo odtrgan s fiktivnimi mejami od
svoje celote in da je življenjski cilj
tega dela ohraniti vse zveze s svo-
jim jedrom. Dočim so kočevski in
vojvodinski Nemci samo umetno
gojene in nasilno kultivirane oaze,
katere bo asimilirale z našim živ-

ljen tok časa. Radi tega je tudi po-
vsem zgrešil svoj cilj poizkus g.
Celnarja igrati nekako pomirjeval-
no ulogo med Jugoslovenci in Repu-
bliko Avstrijo z izjavami, da se
Nemci odrekajo aspiracijam na Ma-
ribor, Celje in Ptuj. Kajti to so naša
mesta in zavest je pripadnosti so
najlepša izpričevala sama z zadnji-
mi manifestacijami za neosvobodeno
Koroško. O kaki spravljivosti bi
bilo morda lahko govoriti le tedaj,
ako bi g. Celnar priznal našo upra-
vičenost na Celovec in zasedbo
istega po Jugoslovenih.

Pisec tega postnega razmišlje-
vanja koroškega renegata pa čita
menda tudi z velikim pridom del
našega časopisja. Razpravlja nam-
reč o bodočnosti slovensčine. Upo-
rablja pri tem metode obskurnega
lističa »Koroška domovina«, ki že
pet let neprestano trobi nemčursko
nadahnjem Slovincem, da je slo-
vensčina na smrt obsojena, ker v
Jugoslaviji »srbščina regira«, v Av-
striji pa sploh priznana ni. Gospod
Celnar bi rad javno diskutiral z na-
mi. Posluži pa se pri tem metod
vrednih kakaga zaštopanega biv-
šega urednika Ornjovega »Sta-
jerca« ali pa katerega zadnjih Mus-
solinijevih kolutoristov. Kajti kdor
trdi, da se danes nahaja slovensči-
na v Jugoslaviji v stiskah, ne spa-
da drugam kakor med prej ome-
njeno družbo.

To je jedro dolgega pisarjenja
g. Celnarja, na katero je menda
pričakoval baš najmanj tako dol-
gega odgovora.

Za nas ne obstojajo nobena kom-
promisna pregovarjanja, nego sa-
mo pravica, ki jo zahtevamo in ki
nam gre. Razgovarjali smo se en-
krat in izgubili smo vse! Zopet pri-

četi vnovič s to taktiko niti izdale-
ka ne mislimo. Skozi stoletja je bila
Gospa sveta, spomenik naše za-
pravljenosti svobode in živ memento
zaslužnemu narodu. Sedaj pa, ko
smo svobodni, naj ga na ljubo ko-
roških nemčurjev pustimo da po-
stane spomenik robskih duš?

Pri vsem tem svojem pisarjenju
hoče biti g. Celnar še objektivni
sodnik. V ta namen citira ves po-
tek metamorfoze iz slovanofila v
koroškega nemčurskega renegata.
Prezrl pa je dejstvo, da gledamo
Jugoslovenci že od nekdaj baš na
take poturice z velikim nezaupa-
njem in da je s to svojo izjavo sa-
mo še bolj podčrtal ton zaslepljene
dušice, ki se bori za nekaj, čemur
niti sama v srcu ne veruje.

Kar se tiče operiranja g. Cel-
narja z imeni in deli naših pesnikov
in pisateljev, mu pa odločno kliče-
mo, roke proč od njih, izdajniče!
Presveta so nam in predragocena,
da bi jim ti delil poljube prijatelj-
stva s svojimi Judeževimi ustni-
cami.

Sploh bi odločno nasvetovali g.
Celnarju, da se v bodoče poloti raje
kakaga boli hvaležnega posla, ka-
kor pa metanja peska v oči Jugo-
slovenov, ki si bodo znali že sami
poiskati brez koroških nemčurskih
mešetarjev pot do sporazuma s prav-
nim nemškim narodom, kateri ima
za Nemce Celnarjevega kova samo
ironičen in zaničevalni nasmeh.
Oklene naj se morda raje čitanja
sv. pisma, kjer bo našel v besedah:
»Juda je šel, vzal vrv in se obesil«,
dovelj snovi za premišljevanje in
njeg vredno početje, ki ne bo nam
v nadlego in pravim Nemcem v
sramoto! S. M. V.

Moj odgovor.

V našo politično javnost se uva-
jajo zadnje čase metode, ki so bile
doslej samo specialiteta pripadni-
kov strank, katere se ravnaajo po
načelih ligvorijanske jezuitske mo-
rale. Poslužujejo se danes tega na-
čina boja že tudi napredne stranke
in kot sem sedaj razvidel, že tudi
ljudje, od kojih bi kaj takega naj-
manj pričakoval. Podmetavanja in
očitanje stvari, ki jih ta proti kate-
remu dvigamo svoja kopja, ni storil
niti v sanjah, so danes že nekaj
povsem navadnega. Zato je tudi
pojavnost Quichotova v naši javni
areni tako pogost, da so že izgu-
bili svojo smešnost in da postajajo
v svoji komičnosti že tragični.

Zavedal sem se dobro, da bodo
moje besede na račun »Dunajskih
pisem«, zadele na hud odpor »iz-
kušanih političnih modrijanov«. Slu-
til pa nisem, da mi bodo ti v tako
poreči in nam vsem takozvani
stvari, kot je usoda neodrešenih
bratov podmetavali stvari, ki jih
nikdar nisem niti mislil.

Imputiranje samega »Narodne-
ga dnevnika«, da sem očital av-
strofilstvo g. A. G. v smislu naklo-
njenosti napram stari Avstriji, je
popolnoma neosnovano in sloni sa-
mo na naglem čitanju mojega član-
ka. Kajti v njem sem omenil samo
naklonjenost g. A. G. napram Nem-
ški Avstriji, ki sem ga tudi pozneje
jasno in določeno opisal kot »nem-
ško-avstrofilske naziranje«, katere-
ga povsem razlikujem od avstro-
filskega naziranja napram črnožolti
monarhiji.

Tej pomoti uredništva »N. D.«
se ne čudim, ker se zavedam nag-
lice, s katero mora delati poklicni
žurnalist pri dnevniku. Razumeti
pa ne morem v novinarskem in
publicističnem delu osivelega g. A.
G., ki je imel dovolj časa prej ko
me je »zdelal« radi avstrofilske
psovke, vsaj prečitati moj članek v
»Orjuni« in me šele potem napasti
v ohrambo svoje užaljene osebnos-
ti. Tako pa je brez prave podlage
udaril po moji mladosti, na katero
sem ponosen in pričel naštevati vse

svoje ne baš maloštevilne zaslu-
ge za domovino, ki sem mu jih tudi
jaz »kot mladi gospod, ki ne pozna
slovenske zgodovine zadnjih 40 let«,
čisto lepo priznal s stavkom: »Po-
znamo gospoda A. G. kot priznane-
ga narodnjaka in mu to naklonje-
nost napram naši prijateljski sode-
di prav nič ne štejemo v zlo.«

Ako bi gospod A. G. prečital ta
stavek, bi najbrže izostala tudi vsa
njegova avtobiografija in borba pro-
ti imputiranim žalivkam, ki jih ni.
Priznam mu, če je pri tem mislil
nehote podčrtati nevaležnost do-
movine, da je bil v to zelo upravi-
čen! Žalosti me le, da je to storil
na račun moje »mladostne neved-
nosti« in na tako neprilichen način.

Izostalo pa bi tudi vprašanje po
mojih zaslugah, ki jih res ne morem
našteti in to že radi tega ne, ker
kot Orjunaš »zaslug« za domovino
in narod ne priznam, kajti Orju-
našu je delo za nacijo in državo
dolžnost in namen, ne pa »zasluga«,
ki jo rad prepusti za zasluge s sv.
Savo odlikovanim narodnim delav-
cem.

Kar se pa tiče »odpuščanja«
moje imputirane pregrehe, ki jo

LJUBLJANA
BERNATOVIC
MESTNI TRG 5

knjiži g. A. G. na račun moje mla-
dosti, se mu zanjo iskreno zahva-
ljujem, četudi je nisem po prej na-
vedenem zagrešil. Priča mi vsaj,
da so se naši stari, v boju za na-
rod osiveeli očetje domovine vsaj
toliko izpametovali, da po letu
1918. mladine, ki misli različno od
njih, nič več ne anathemizirajo.

Upam, da sem ovrget s tem
imputirano mi »psovanje«, katere-
ga ne bi kot pošten in pravi Orju-
naš, ki prepušča tovrstno orožje
partizanom, nikoli zagrešil!

Kar se pa tiče nadaljnjega raz-
pravljanja o koroškem vprašanju,
stojimo tudi Orjunaši na stališču, da
je v obojestransko korist prekini-
tev debate po časopisih o načinu
osvoboditve neodrešene Koroške.
Načini so različni, želja in volja nas
vseh na skupno! Bodočnost bo po-
kazala, kdo je pletil za pravi na-
čin. Pokazala bo, da li so uspešnej-
ša že tisočkrat preizkušena sred-
stva, ki so nas privedla preko osve-
čenega Kosovega, Kumanovega,
Cera in Kajmakčalana do osvoboje-
nja, ali pa tinta, papir in brezkon-
čna miroljubnost, s katerimi smo se
doslej borili in izgubili Koroško ter
Primorsko. A. V.

„Koroška domovina“.

V Celovcu izhaja že izza plebi-
scita dobro poznani renegatski li-
stič »Koroška domovina«, ki si
stavlja za nalogo čim prej ponem-
čiti vse Slovence na Koroškem. V
ta namen so mu dobra vsa sred-
stva od najboljših barbarskih metod
pa do najrafiniranejših jezuitsko
prevdarjenih spletk. Priznati se mu
mora, da vrši svojo funkcijo dobro
in večkrat tudi uspešno. Z narav-
nost občudovanja vredno vestnostjo
zasleduje vse naše javno in po-
litično življenje. Ob vsaki najmanj-
ši priliki podčrtava pri nas se po-
javljajoče in povsem razumljive tež-
koče. Včasih prinese kar cele po-
natiskne članke naših časopisov,
v katerih kot zavestni avtokritiki oce-
njujejo posamezne napake naše
vlade. Vse to seveda z namenom,
da ustvari Korošcem dojem o ne-
urejenih in slabih prilikah v Jugo-
slaviji.

Posebno pozornost je pričel ta
listič zadnje čase posvečati naše-
mu listu in pokretu, ki mu je »das
Blatt der slowenischen nationalisti-
schen Heizsporne«. Tako je zadnja
plebiscitna številka posvečena sko-
ro izključno Orjuni, v kateri vidi
najzagrizenejši Jugoslovenci, ki ho-
čejo razdeliti nedeljivo Koroško. Z
veliko nervoznostjo apelira tudi na
odgovorne činitelje, naj skrbno pa-

zijo na delovanje teh »mladih fantičev«, ki znajo še delati vsled svojega »brezmejnega fanatizma« veliko brige domovini zvestim Korošcem.

To razburjenje glasila izdajalcev materinega jezika in »deutschfreundlicher« jemljemo mi mirnim in veselim srcem na znanje. Priča nam dovolj jasno, da smo z našim delom onstran Karavank na pravem tiru in da je orjunaška pest, ki je pričela posegati preko začasnih meja, podrezala v pravo gnezdo. Obenem naj bodo gospodje okoli »Koroške domovine« pre-

pričani, da smo jim za njihovo pisarjenje na naš račun samo hvaležni. Radi njega nas bodo vsaj spoznali tudi Nemci in oni zapejani in zaslepljeni odpadniki, ki tvorijo kader čitateljev »Koroške domovine«.

Kar se pa tiče »mladih fantičev«, so imeli pisarji tega lističa dovolj prilike spoznati jih v Celovcu na dan pete obletnice plebiscita, ko so jih ti mladi fantiči obiskali celo v njihovem sedežu! Žalibog je bil ta obisk le trenuten, da se jim ni bilo mogoče osebno seznaniti s prijatelji okoli »Kärntner Heimat«.

V. pokrajinski zbor Jugosl. Matice.

V nedeljo se je vršil v Ptuj V. pokrajinski zbor Jugosl. Matice. Narodni Ptujčani so priredili delegatom prav prischen sprejem. Došle goste so pozdravili prvi zastopnik ptujске podružnice Jugosl. Matice g. Jerše, za njim v imenu odbora tudi g. dr. Bratina. Narodnega ponosa in zavesti prežeto dobrodošlico pa je izrekel imenom Ptuj njegov župan dr. Senčar. Nato je pozdravila imenovan mladine došle Matičarje gospodična dr. Fermevčeva, ki je poklonila tudi lep šopek predsedniku Jugosl. Matice dr. J. Pretnarju, ki se je zahvalil za sprejem.

Po sprejemu so odšli Matičarji v povorki v »Društveni dom«, kjer se je po otvoritvi »Koroške razstave« pričel vršiti zbor Jugosl. Matice.

Zbor je otvoril in vodil agilni predsednik g. dr. Janko Pretnar. V svojem jedrnatem govoru je očrtal sedanje delovanje Jugosl. Matice in orisal program njenega bodočega dela. Predlagal je tudi pozdravno brzojavko Ni. Vel. kralju, čemur je zbor z velikim odobravanjem pritrdil.

Nato je glavni tajnik g. Mahkota v zelo lepo in temeljito izdelanem referatu orisal položaj na-

ših zaslužjenih bratov onkraj Snežnika in Stola. Z zanimivimi podatki je podal tudi jasno sliko dela Jugosl. Matice do sedaj in z njim pokazal, kako ta naša institucija vrši svoje funkcije. Pravilno je naglašal veliki pomen prireditve koroških manifestacij, ki jih moramo nedvomno prištevati med največje javne uspehe Jugosl. Matice. Njegovo poročilo je bilo sprejeto z zadovoljstvom in odobravanjem.

Vsled obolenosti glavnega blagajnika g. dr. Marušiča je podal poročilo o stanju blagajne, ki je imela tekem prvega petoletja Din 3.362.843 dohodkov in Din 3.289.872 izdatkov tudi g. Mahkota.

Poročilu revizorjev, ki so predlagali soglasno sprejeti absolutorij, je sledila vrsta pozdravov, med njimi tudi delegata Orjuna br. Verbiča, ki je povdarjal, da je sedaj ena glavnih nalog Orjuna, delo za neodrešene brate, katerim je treba priskočiti na pomoč z vsemi sredstvi.

Po pozdravih je bil izvoljen novi odbor obstoječ skoraj v veliki večini iz starih odbornikov.

Novemu odboru želimo pri njegovem velikem delu kar najboljših uspehov v korist s silo otrganih nam rojakov.

Sloga kapitala z internacionalo.

Opozorili smo že neštetič na nevzdržne razmere, ki vladajo v Gorenjskem kotu, kjer se nebrzdavo šopiri pod blagim okriljem naših oblasti tujerodni in nam sovražni kapital. Naša opozorila so sicer nekaj zalegla. Vendar pa baš vsled nesolidarnosti delavstva, ki vidi menda v medsebojnem sovraštvu in razporu večji cilj, kakor pa v borbi proti tuji izsesovalcem, ta uspeh ne odgovarja našim zahtevam.

V vsaki državi, kjer imamo internacionalno organizirano delavstvo, velja princip resnične internacionalnosti in bratske skupnosti pri dobrih in slabih straneh delavskega življenja. Samo pri nas ni tega, ker naša proletarska internacionalna fronta osnovana po zamislih nemških priganjčev in prišlekov, z internacionalizmom operira samo tedaj, kadar gre in

v prid Nemcem. Drugače pa se trdno okleplejo nemštva, ki jim je ideal in vzor. Seveda tudi ni čudno potem, da se radi tega kaj lahko znajdejo v bratskem objemu z našim tujerodnim kapitalom in skupno z njim udarjajo po naših nacionalnih interesih.

Tovrsten slučaj se je izvršil zopet te dni na Dobravi v tovarni električnih katod. Tu je službovalo okoli 20 Rusov, ki so povsem vestno in dobro opravljali svojo težko službo. Po prepričanju pa so bili skoro vsi brez izjeme nacionalisti. Nekateri med njimi tudi Orjunaši. To je dobravške komuniste silno peklo in ježilo. Intrigirali so na vse strani, dokler se jim ni posrečilo roko v roki s tujerodnimi kapitalisti doseči odgovor vsem tem Rusom, ki so s tem vrženi na cesto. Najlepše je seveda pri tem to, da so ostali nemoteno na svojih me-

stili vsi Nemci, kolikor jih še ni sprejel odpovedi, najsi bi jim bila samo v hasek, ker itak vedno samo zabavljajo čez našo državo.

Mi proti temu postopanju najodločneje protestiramo in vprašujemo gospode slovenske upravne

svetnike v Kranjski industrijski družbi, kako zagovarjajo to početje, ki bi je v obraz vsakemu slovenskemu čustvovanju. Za to početje krivimo njih same, ker toliko moč in ugleda vendarle imajo, da bi vsaj v tovrstnih vprašanih dvignili svoje tako ponižne glasove.

Dopisi.

Švabčarenje na Pragerskem. Pri nas na Pragerskem se še vedno švabčari, kakor da bi bili kje v Avstriji ali v Nemčiji. Ker pa nas ni volja še nadalje prenašati to spakredno teutoburško žlobudranje, pozivamo vse Pragerske »narodne« kroge, da že enkrat opustijo to grdo navado in to ne samo na cesti, ampak tudi doma. Če ta opomin ne bo zalegel, bomo postopali drugače in švabčarje navedli z imeni in po zaslugi.

Orjuna St. Jakob-Krakovo-Trnovo je priredila dne 4. t. m. svojo običajno trgatve ob mnogobrojni udeležbi občinstva. Vinograd je bil v štirih urah ob velikem veselju do jagode obran. Kazni so bile mile, ker jih je bilo mnogo. Ob zvokih tamburaškega zbora »Krim« se je občinstvo prav lepo zabavalo. Veselica je kod običajno orjunaške, potekla mirno in v najlepšem redu. Dobro vino in pristna Steinerjeva kuhinja sta dala povod veselju do vsega. Ob koncu so se gostje lepo in prirčno poslavljali in zagotovili zopetni poset prihodnje prireditve. Odbor se vsem, ki so posetili trgatve kar najiskrenejše zahvaljuje in kliče vsem na svidenje ob sv. Martinu.

Žužemberk. V nedeljo, dne 11. t. m. popoldne se je vršilo v našem trgu manifestacijsko zborovanje za zaslužnjene brate v Korotanu. Zanj je dal iniciativo »Sokol«. Pripravil pa ga je poseben nadstrankarski odbor. Zborovanje, kateremu je prisostvovalo do 500 ljudi, je vodil žužemberški župan g. Kastelic. Govorili pa so, in sicer: Zastopnik Sokola (dr. Ločnik), C.-M. podružnice (dr. Pavločič), gasilcev in šolske mladine (nadučitelj Pirnat), Orla in izobraževalnega društva (kaplan Križman), končno in nepričakovano pa je stopil na govorniški oder zastopnik mestne Orjuna, br. predsednik St. Pleskovič. V svojem jedrnatem in nacionalnega duha prežetem govoru je bičal delovanje zastopnikov naroda, ki so v teh petih letih popolnoma pozabili na zarobljene brate in pozival narod, naj se strne v nepremagljivo nacionalno falango borcev, ki bodo pripravljene tudi z bombo v roki, pohiteti

Brezkonkurenčne cene v zimskih ulstih, oblekah, dežnih plaščih in vsakovrstnih oblačilih

JOS. ROJINA LJUBLJANA.

med zaslužnjene brate in pognati zatiralce naših bratov onstran provizornih mej tja, od koder so prišli. Prepričeval je narod, da ne bomo zaslužjenih bratov nikdar osvobodili s protestnimi manifestacijami, temveč samo s svojo krvjo. Končal je govor z apelom na zaslužnjene brate, da naj nikdar ne pozabijo, kdo so in da jugoslovenski nacionalisti ne bodo nikdar pozabili kje so. Že svobodnim bratom pa je priporočal, da naj opuste bratomorni strankarski boj in naj se oklenejo edino spasilne ideje jugoslovenskega nacionalizma. — Za svoje izvajanje je žel buren aplavz in pritrjevanje. Ko je godba odsvirala narodno himno je br. Pleskovič formiral povorko, koji na čelu je jezdil uniformiran Orjunaš z državno zastavo in črnim trakom, spremljan od Sokola in Orla. Takoj za godbo pa je korakala četa Orjuna v krojih, ki je vzbujala med navzočim kmetskimi prebivalstvom občo pozornost. Za Orjuna so se razvrstila še druga društva in šolska mladina ter mnogo naroda. Vsa prireditve je izpadla v najlepšem redu.

Celje. Za Koroški dan je priredila Jugoslovenska Matica akademijo, Orjuna pa javni shod pred »Narodnim domom« in obhod po mestu. Škoda je, da ni prišlo do skupnega nastopa vseh društev in organizacij, kakor se je to zgodilo v Mariboru in Ljubljani. Mislimo, da bi bil tak nastop v Celju več kakor potreben. Vsekakor slabo, a točno ogledalo za naše narodne razmere. »Slovenec« je s svojimi noticami odpravljal pristaže od akademije in odbil tudi povabilo k sodelovanju za skupen nastop in to samo iz razloga, ker sodeluje tudi Orjuna.

V Mariboru in Ljubljani se ni gledalo na mišljenje in strankarstvo, ko je bilo treba odločno govoriti za naš Korotan; v Celju so isti ljudje samo z ozirom na politično nasprotstvo odklonili pomagati pri reševanju enega dela zaslužjenih Slovencev, ki so ravno ljudem okoli »Slovenca« tako na jeziku. Zdi se nam, da so vezi med njimi in lanskimi zavezniki pri občinskih volitvah tudi nekoliko vzrok temu postopanju.

Ob 11. uri se je zbrala številna množica pred »Narodnim domom«. Opazili nismo mnogih, številno je bila navzoča mladina. Izredno moramo omeniti navzočnost učenka iz zavoda šolskih sester pod njihovim vodstvom. Čast jim!

Odposlala se je bila tudi brzojavka zunanjemu ministru dr. Ninčiču. Obhoda se je udeležila Orjuna z zastavo in večji del naša mladina.

OSTANKE

češkega in angleškega sukna za moške obleke, damske kostume in plašče po 2,50 do 3,20 m dobite po neverjetno nizki ceni, in sicer od 250 Din naprej v razpošiljalnici

Josip Ivančič, Ljubljana
Miklošičeva 4, nasproti franciskanske cerkve.
Oglejte si izložbe! Pričajte se!

S častnimi izjemami tudi oni Celjani, zlasti starejši, ki upajo tudi na ulici v strnjatih vrstah odločno izpovedati svoje zahteve.

Škofja Loka. Rekonstrukcija odbora tukajšnje Orjune se je izvršila takole: Burdych Otakar, predsednik; Veber Joško, podpredsednik; Debeljak Vojteh, tajnik; Lendovšek Ciril, blagajnik; Ankele Franc, Ankele Viktor in Debeljak Pavel, odborniki. Namestniki: Berčič Ivo, Primožič Tone in Rant Marija.

Tukajšnja organizacija je uvedla obvezno predavanje četnikov z namenom gojiti na ta način družabne stike med članstvom in urediti posamezne brate v govorniški spretnosti. Prvo predavanje o temi: »Kaj hoče Orjuna«, je prav posrečeno in je v izbranih besedah predaval v četrtak br. Berčič Ivo. Prihodnje predavanje se vrši 22. okt. Tema: »Revolucionarna omladina«. Predavatelj br. Burdych Otakar. Ker so tovrstni sestanki v resnici prav zanimivi, je želeli, da se jih članstvo udeležuje v kar največjem številu. Do sedaj je določenih 10 predavateljev — nadaljna se uredi pozneje.

Koroški dan je Orjuna praznovala skupno z drugimi organizacijami. Na predvečer je bila svečana akademija s sodelovanjem združenega orkestra in pevskega zbora. Drugo jutro je bil na glavnem trgu javni manifestacijski shod, katerega je otvoril predsednik Jugosl. Matice br. Batista. Oba dneva je kot govornik nastopil tukajšnji župan g. dr. Janko Arnejc, ki nam je v globokotuznih, pa tudi odločnih besedah očrtal koroško tragedijo tako, kakor jo je mogel le on — kot koroški rojak. Vse mesto je bilo v narodnih zastavah z žalnimi trakovi — marljive Škofjelokanke pa so z vneto nabirale prispevke za naš tužni Korotan.

Orjuna v Brezicah je obhajala v zvezi z drugimi narodnimi in kulturnimi društvi kar največkratneje petletnico koroškega plebiscita. Tukajšnji odbor Orjuna je dal iniciativo, da se je za sprovedbo proslave konstituiral poseben odbor, sestojel iz delegatov Orjuna, Sokola, Orla, Jadranske Straže, Jugoslovenske Matice in Ciril-Metodove družbe. Z zadoščenjem odgovorjamo, da so vsi ti zastopniki — predvsem tudi zastopniki telovadnega društva »Orel« — pokazali polno umevanje za iskrenost skupnega sodelovanja. Velik del uspeha je pripisati naši tukajšnji duhovščini, predvsem gospodu kaplanu, ki se je i s svojo pridigo kakor tudi s svojim govorom ob priliki manifestacijskega zborovanja pred »Narodnim domom« izkazal za vrlega narodnega svečenika. Obredov in molitev — zadušnic v župni cer-

LISTEK.

MAURICE DEKOBRA:

Klara.

Častnik-tolmač Delpiere, pride-ljen k 189. brigadi, nastanjen v okolici Essena, je šel oddat dopisnice na wülfingshausensko pošto, ko mu je konjeniški podčastnik Monrousseau prihajal nasproti. Delpiere in Monrousseau sta bila že stara prijatelja, nevarnosti ob času okupacije, so ju zblizale še bolj.

»Slišiš,« je rekel Monrousseau zaupljivo, »ti znaš švabsko kakor rajni Schiller, ali bi mi ne hotel prevesti tale listek, ki sem ga našel pripetega na svojem plašču v cenzurnem uradu.«

Kuverta je imela naslov: »Herrn Kontroleur«, pismo pa se je glasilo »Bitte, seien sie heute Abend 9 Uhr an der Ecke der Königsstrasse. Ich möchte mit Ihnen ohne Zeugen sprechen. Ich werde einen mit weissen Rosen geschmückten Hut tragen.« — Klara.

»Ali je to kak komunist, ki me hoče zmerjati?« je vprašal s smehom konjeniški podčastnik.

»Ne, to je nekaka zastava, ki te vabi na sestanek. A pojasni mi to skrivnost... Ti si nastavljen pri

cenzurnem oddelku in ne razumeš nemško?«

»Ne. Jaz strahim poštni urad s svojo četo dragonarjev. To zaljubljeno pismo je napačno naslovljeno name. Kaj pa hoče ta Klara.«

»Čuj, to le piše: Bodite danes zvečer okoli devetih na vogalu Kraljeve ceste. Rada bi z vami govorila brez prič. Imela bom klobuk z belimi rožami. Klara.«

»Glej, glej, dogodivščina ni brez zanimivosti. V resnici je bilo pismo določeno Renaudellu, toda cenzor je oženjen, je resen človek in se ne šali z ljubeznijo. Ne pripravi ga torej ob nič.«

»Skoraj gotovo je ta resni človek začel kako iditi s to Klaro. Ali ne misliš?«

Konjeniški podčastnik je za trenutek pomislil in rekel: »Res, izvrstno! Spominjam se... Videl sem neko malo Nemko, ki se je potikala okoli pisarne; bila je rdeča, kakor pobarvano mlo in blond kakor punčka v izložbi. To bo gotovo ta Klara s tem zaljubljenim pismom. Prokleti Renaudelle, Prav miha me, da bi mu smuknil njegovo Margareto.«

Oh, ti don Juan! Varaš Siegfriede v mestu! Upam, da se ne bo prestrašila dragonarja. In prijatelja sta odšla na čašo plzenskega piva v najbližjo Bierhalle.

Kraljeva cesta je bila prazna.

Ura je odbila ravno devet, Monrousseau je šel kakih sto korakov, s cigareto v ustih. Predstavljal si je flirt s Klaro in obhajale so ga razkošne misli.

Pozdravil se je prijateljsko s poveljnikom straže, ki je izginjala po slabo tlakovani ulici in je pogledal na uro. Deset minut čez devet... Klara se je zakasnila.

Naenkrat se je pojavila na vogalu Kraljeve in Bismarckove ulice žena in je obstala. Monrousseau je odšel k nji. Bila je majhna, drobna, zavita v plašč iz temnega sukna. »Fraulein Klara,« je zašepetal galantni dragonar in dvignil roko k čepcu.

»Herr Kontroleur?«

»Da.«

»Pojdite torej za menoj!«

Monrousseau je stopal radoveden in zadovoljen ob strani Klare.

Skrivnost tega sestanka je delala dogodivščino še bolj zanimivo. Gledal je skrivaj silhueto svoje neznanke in premišljal:

»Ali je to res tista mala rdeča blondinka, ki sem jo videl nedaleč od pisarne?«

Pritisnil se je k ženski in jo prijel za roko. Ni se branila. Naenkrat ju je obžalno izložba neke trgovine, ki še ni bila zaprta. Monrousseau je izrazil to priliko in se

sklonil k obrazu svoje spremljevalke. Zmignil je. Žena, ki jo je spremljal, ni bila niti rdeča, niti blondinka, ampak stara, grda in nagubana. Sivi lasje so se videli pod klobukom. Dragonec se je ustavil na hodniku in vprašal:

»Ali ste vi Klara?«

Starka se je zasmejala ironično in odgovorila s tujim naglasom:

»Nisem Klara. Sem poslana od Klare.«

»Kam me torej vodite?«

»H Klara.«

»Ampak prav zares.«

Starka ni razumela. Monrousseau se je izrazil točneje.

»Pa ne, da bi bila to kaka šala?«

»Ne. To je vse resno. Nič se ne bojte. Videli boste Klaro takoj.«

Dragonec je mahnil udano in je šel za staro. Pravzaprav je bila zdaj dogodivščina še bolj skrivnostna nego prej. Porurje je dobivalo v njegovih očeh nekaj španskega in mu je nudilo presenečenje duene, ki mu pripravljala galantno snidenje.

Šla sta po zamočilih ulicah, prišla sta v rudarski oddelk in sta šla naprej po temnem predmestju. Starka se je naenkrat ustavila in rekla:

»Tukaj je to.«

Stopila je v obokan prehod, šla

čez dvorišče, odprla neka vrata in peljala Monrousseauja v sobo, ki jo je slabo razsvetljevala svetilka. Tu je bil bufet, miza, stol in na zidu Sienkiewiczjev portret med dvema glavama domačih srnjakov. Monrousseau je imel na poti čas premišljati. Zdaj si je bil na jasnejem.

»Jaz sem samo žrtev,« je pomislil, »da se da človek tako potegniti in zraven še Parižan. Ta star-ka gotovo lovi moške za kako zakotno beznico in čez par trenutkov mi bo predstavila kako svojo deklino, ki se imenuje Klara. Pri kur-zu, ki ga ima zdaj marka, je dobro vsako sredstvo, da se izvleče par frankov iz žepa kakoga francoskega kalina francoske armade.«

V teh mislih ga je prekinila star-ka, ki mu je ponujala pivo, rekoč:

»Gotovo boste poskusili naše pivo. Klara bo takoj tu!«

Monrousseau je sprejel ponudbo brez navdušenja. Videl je, da bo prisiljen napraviti nekaj denarja.

Naenkrat je star-ka vstala, odprla vrata in zašepetala:

»Tu je Klara.«

Dragonec se je obrnil in videl, da je vstopil mož kakih štiridesetih let, oblečen je bil kot delavec, pušil je iz dolge pipe s porcelanovo glavico. Mož, ki je govoril s tujim naglasom, je stisnil Monrousseauju roko in rekel:

kvi, so se udeležila vsa društva po svojih delegatih. Po službi božji se je ob častni udeležbi meščanov, šolske mladine in okoličanov vršil shod pred »Narodnim domom«, na katerem so govorniki vseh društev v lepih govorih tolmačili čustva nacionalno čutečih Jugoslovencov do naših koroških in primorskih bratov. Za Orjuno sta govorila br. dr. Drnovšek, ki je naglašal, da bodo naši zaslužni bratje takrat sigurno dosegli odrešenje, kadar se bo ves naš narod združil in zedinil tudi v nacionalnem delu in ne samo pri prošlah obletnic ter br. Lukež, ki je spregovoril par iskrenih besed v imenu koroških dobrovoljcev.

Zvečer se je istotako s sodelovanjem vseh društev uprizorila Meškova »Na smrt obsojeni« z lepimi moralnimi in gmotnim uspehom. Večer je pozdravil pismeno tudi avtor župnik Meško.

Ta proslava in iskreno sodelovanje sta sigurno odstranila pri nam dosedaj nasprotnih družtvih mnogo neutemeljenih predsodkov. Orjunaši to z zadoščenjem beležimo in želimo tudi za bodoče takega umevanja za skupno našo nacionalno stvar.

Iz Radovljice. Če prideš v lepo Gorenjsko, se nehoti ustaviš v Radovljici, v skrajnem mestu naše Slovenije, hoteč najti bratska slovenska srca, ki stoje na braniku in se branijo, da jezikovno ne postanejo podlaga tužjevi peti. Pa kako ti je razočarana duša, ko komaj stopiš iz vlaka in ti zadoni na uho babilonska mešanica jezikov iz vseh najbolj neprijateljskih sosedov, ki ostentativno zakriče vmes kako slovensko besedico, kot bi hoteli reči: saj slovensko tudi znamo. Vsakdo ljubi svoj jezik — a to izzivanje, ki se ponavlja pri vsakem vlaku od ljudi, ki so papirnati Slovenci in so baže ponosni na svojo jugoslovensko domovino, mora vsakega nacionalno čutečega človeka spraviti iz ravnotežja, da mu zakriči v obraz »fe!«. Tu izgleda, kot bi imel nekako nemško kolonijo,

dočim je resnica ta, da je le zbirališče različnih imejteljev in imejteljce različnih ordnov, raznih von in zu, zasluženih vsled dobredelnih podjetij avstrijskih armad, vsled gostitev avstrijskih oficirjev itd.

Poznamo vas, gospoda, in niso pozabljeni dejstva, ki govorijo še danes v vaš prilog, da se vas izloči iz vsake družbe, če tudi še eksistira vam podobne organizacije, ki so enako vam izpremenile svoje lice. Hiša gospe von in zu Krašovce je še danes zbirališče vseli teh privdanih letoviščarjev in ne čudimo se, zakaj nima nobenega slovenskega gosta. Slovenščina pa ji je ljuba v njeni trgovini, da se hrani tem bolje iz žepov slovenskega ljudstva. Njen sekundant gđna. Dralkova ji je najboljša tovarišica, ki lepi slovenski jezik le premalo pozna. Ali ni najboljši dokaz to, da ima vsa ta družba za orlovske prireditve vse polno zastav, a na rojstni dan prestolonaslednika nima nobene? Če to ni izzivanje, potem sta obe dami najboljši Jugoslovenci.

Najbolj pa se čudimo nekemu važnemu vladnemu funkcionarju. Človek na tako važnem mestu ne zabaja v nobeno slovensko družbo, ampak samo v ta švabska gnezda in vzdiguje svoj klobuk, ko se poslavljajo s »Heil«-klici. Mi vemo, da je dušo težko preroditi — ali tega izzivanja bomo skoro siti in če ne bo drugače, pa se bomo razgovarjali na sredi ceste in garantiramo vam, da boste znali vsi lepo slovenščino. Ni se še vrnil vaš dan in se tudi ne bo, ko bi zopet paševali in pripenjali ordne na svoja junaška prsa. Ime zaenkrat zamolčimo, vendar pa gospoda opozarjamo, da ga bomo brez oklevanja objavili v najkrajšem času, če se temeljito ne izpreobrne!

To vam bodi zadnji opomin, da ne bode te misli, da smo zopet vaša brezpravna jagnjeta in da imate pravico, da nas izzivate. Mi zahtevamo od vas spoštovanje našega jezika in če ga ne znate, pa se ga naučite — Orjuna pa vam brezplačno posodi slovnico.

da so izstopili iz kluba. Vabljeni so tudi ostali akademiki nacionalisti, ki želijo pristopiti k Orjuni. Dnevni red: 1. Poročilo komesarja. 2. Predstoječa letna skupščina. 3. Slučajnosti. Zdravo! — Komesar.

Slajpahova deca. Agilna in zopet lepo delujoča Orjuna St. Jakob-Krakovo-Trnovo je sklenila na eni svojih zadnjih sej, da bo priredila vsako leto eno prireditev v korist Slajpahove dece. Za prvo prireditev so priprave že v polnem teku, na kar opozarjamo že sedaj vse ljubljanske Orjunaše, da se je bodo polnoštevilno udeležili. Želeti bi bilo le, da bi se tega sklepa oprijeli tudi vse ostale naše organizacije in s tem podprle deca našega heroja Franceta. Kajti bratje zavedajte se nemoči te dece, ki ime bliščeče ime padlega junaka in ne sme meti temne bodočnosti, za katero moramo v smislu zadnje želje pokojnega Franceta skrbeti mi vsi!

Orjuna St. Jakob-Krakovo-Trnovo je priredila 11. t. m. v spomin nesrečnega koroškega plebiscita posebno predavanje pri br. Steinerju. Predaval je g. profesor Majcen o velezanimi temi: »Kako so pomagali Slovenci rušiti Avstrijo. Zailbo že je bilo vsled nezadostne discipline članstva poslušalcev manj, kakor bi bilo želiti in pričakovati od Orjunaše organizacije St. Jakob-Krakovo-Trnovo.

Gospodu profesorju pa se za njegovo prijaznost iskreno zahvaljujemo.

Orjunaši St. Jakob-Krakovo-Trnovo bodite dne 7. novembra pripravljeni za »Čajanko«, ki se bo vršila v kantini konfekcijske tovarne br. Derende, Emonska cesta. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Topla in mrzla jedila ter slaščice bo oskrbela kantinska kuhinja, a točila se bo le pristna kapljica po nizki ceni. Vsakdo, kdor želi domače zabave, naj pride v soboto 7. novembra na čajanko. Vstopnine ni! Na sporedu je godba, ples, šaljiva pošta ter prosta zabava. Člane sosednih Orjun vladno vabimo!

Orjuna St. Jakob-Krakovo-Trnovo je prevzela nalogo oskrbovati vse grobove nedolžnih žrtev avstrijskih trinogov na takozvanem Suhem bajerju. Tudi letos na dan Vseh svetnikov bodo gorele sveče na okrašenih grobovih onih, ki so morali umreti po nedolžnem, drugim v strah pod puško avstrijskega trinoga. Ker organizacija ni imela dovoljnih sredstev, se je obrnila na P. T. ljubljanske trgovce s prošnjo za podaritev sveč, na katero so se vsi razen enega radevolje odzvali, za kar jim izreka mestni odbor tem potom javno zahvalo. Vsak Jugosloven je dolžan, da vsaj na dan Vseh svetnikov obišče grobove ubogih žrtev avstrijskega tiranstva ter da se na ta način spoprijeta in podpirajmo izvrstno

minja onih, ki jim je bila jugoslovenska misel in ideja sveta stvar, in onih, ki so ravno radi te ideje morali v prerani grob. Narod, spomni se na ta dan in poseti njih gomile! Orjunaši v kroju in s prapori ter civilisti z znakom se zbiramo 1. novembra ob 8.30 uri pred »Narodnim domom«, da ob 9. uri odkorakamo h grobovom nedolžnih na Suhi bajer. — Odbor.

Rakek. Mestni četniški odbor je na svoji zadnji seji kaznoval radi kršenja discipline br. Josipa Gregorčiča s strogim ukorom in brata

Ivana Zormana s strogim ukorom in prepovedjo nošnje kroja za dobo treh mesecev.

Nova legitimacija je bila izdana br. Ivanu Skubicu, članu Orjuna St. Peter-Vodmat, s čimer se stara razveljavlja.

Orjuna Zagorje naznanja svojem članstvu, da se vrši v nedeljo, dne 25. oktobra ob 10. uri dopoldne v »Sokolskem domu« plenarni sestanek vsega njenega članstva. Na sestanku poroča delegat Oblastnega odbora.

Službene oblake.

Izjava. Z ozirom na neka domnevanja in sumničenja raznih psevdo-Orjunašev, oddajam z današnjo številko lastništvo lista v roke Oblastnemu odboru. V pojasnilo vsem onim, ki mislijo, da mi je lastništvo donajalo materijalnih

koristi, bodi povedano, da so vsi prihodi šli izključno v korist organizacije. Meni pa je list natovoril obilo skrbi, ki se tudi s tem mojim korakom še ne bodo znižale, dokler ne bo manj razdiralcev, pa več delavcev v organizaciji.

Inž. Marko Kranjec.

Kronika.

Ven z »Illustrazione Italiana«. Ta list, ki je tudi v Ljubljani razširjen, je prinesel v predzadnji številki dopis nekega obskurnega publicista Carlassarija, ki je nesramno žalil naš narodni ponos. Tako je naše oficije krstil z elegantnimi lutkami v pestrih in šarenih uniformah. Vidovdanske heroje titulira ta pisec z »razbojniki« (assasini), ki so ubili avstrijskega nadvojvodo Franc Ferdinanda. Ne bomo zavračali tega gdnega izpada enega izmed caporetskih herojev. Pozivamo pa vse naše ljudi, ki vedo kaj je narodni ponos, da ta obskur list vržejo iz naših lokalov in da mu napovedo najodločnejši bojkot!

Zanesljiva točka. »Dokler stoji SLS neokrnjena in neomajana, se jim zdi nevarna, ker je koncentracijska točka za vse, ki hočejo pravično ureditev države.« — »Slovenec« LII. 22. X. 293.

Čemu ta molk. V »Slovenskem Narodu« priobčuje v sobotnih številkah poznani poznavalec historijata staroslovenskega bogoslužja dokumentarične članke za zopetno uvedbo istega pri sedanjem sklepanju konkordata z Vatikanom. Njegovi članki, ki so znatveno potrdilo naše pravice in pravi izraz želje in volje vsega katoliškega dela Jugoslovenov po uvedbi besede naših apostolov v naše cerkve, vzbujajo vsesplošno pozornost in odobravanje. Nanje molči edino-le škofovo osebno glasilo, ki bi moralo imeti po njegovem pisanju soditi, v tej zadevi glavno besedo.

Blagi gospodje in veliki prijatelji ter zaščitniki slovenstva pa k temu boju za izvojevanje naše resne edine velepomembne historične pravice — molče kot grob. Da še več! Trdi se celo, da jim je bil ta molk z izvestnega mesta naravnost zaukazan, kakor tudi najstrožja abstinenca v vsem tem boju.

Gospodje, če vam je še kaj ponosa v srcu, odgovorite jasno na to in ovržite to govorico ter izpregovorite jasno o tej zadevi!

Zapadna sosedna Italija še vedno podpira naše najhujše sovražnike. Tako je zadnje čase menda v znamenju posebne naklonjenosti napram naši državi zelo intenzivno podprla delovanje vojnega zločinca št. 1120, in v kriminal spadajočega

krivoloka, Protogerova, ki zopet kuje cel kup zarot proti naši državi. Saj je v kratkem času podpisal ta kriminalni tip cel šop pogodb s predstavniki madžarskih, nemških in bolgarskih nacionalističnih organizacij, ki hočejo odtrgati od naše države posamezne njene predele. Napravil je tudi posebno pogodbo z izgnanim italijansko-albanskim predsednikom Fan Nolinem, v kateri se zavezuje podpirati njegovo akcijo proti sedanjemu Jugoslovenom naklonjenemu režimu v Albaniji. Vse te podzemne načrte, naperjene proti interesom in obstoju naše države, podpira finančno ena prekmorskih sil. Z vsemi silami pa se zanje zavzema tudi uradna Italija, ki se še menda vedno ni vdala v besedilo in smisel pakta prijateljstva z našo državo iz leta 1924.

Radovedni smo, kaj bo k temu početu dejal gospod zunanji minister Ninčič, ki tako ceni italijansko naklonjenost napram naši državi. Najbrže bo molčal, kakor še v vseh takih neprijetnih slučajih. Molčal pa ne bo k temu jugoslovenski narod. Ta bo že znal prej ali slej, makar tudi preko svojega oficelnega reprezentanta v zunanjem ministertvu, razbiti za vedno, na lončenih nogah stoječo šovinistično-imperialistično dogmo črnosrajčnikov, o italijanski penetraciji na Balkanu.

Plesni odsek Orjuna v Siskli opozarja svoje članstvo, da se vršijo plesne vaje ob četrtkih od 20. do 24. ure. Vsi, ki se želijo naučiti modernih plesov, naj se javijo takoj v plesno šolo, ker se glede poka ne bodo mogli ozirati na zakasnele obiskovalce. — Odbor.

Ob obletnici koroškega plebiscita je prinesel tudi nam naklonjeni in sorodni bitoljski list »Južna zvezda« toplo pisan uvodnik, ki se končuje: »Naj bo našim zaslužnim bratom v uteho, da je njihova bol tudi naša bol in da jugoslovenski nacionalisti ne bodo preje mirovali, dokler ne bodo osvobojeni oni bratje, ki leče tako pod nemškim, kakor grškim jarmom.«

Posledice nettunskih konvencij je med drugim občutil tudi Sušak. Po novi železniški tarifi velja zanj namreč kontinentalna tarifa. Tako, da je danes cenejši prevoz robe iz Zagreba v Split, kakor pa v Sušak. Vse to pa samo zato, da bo lahko

Naš pokret.

Mariborska oblast.

Veselica v Sv. Lenartu. V Sv. Lenartu v Slov. goricah je priredila v nedeljo 11. t. m. naša tamkajšnja Orjuna veselico, ki je lepo uspela.

Razpust M. O. Orjuna Marenberk. O. O. je razpustil M. O. Orjuna Marenberk, in sicer radi nedelavnosti in imenoval za komisarja br. Milorada Storfia, carinika.

Orjuna na koroški manifestaciji v Mariboru. Mariborska Orjuna je dne 11. t. m. dostojno pripomogla do veličine koroških manifestacij.

Ljubljanska oblast.

Akad. klub Orjuna. Plenarni članski sestanek A. K. Orjuna se vrši v ponedeljek, dne 26. t. m. ob 20. uri v tajništvu Oblastnega od-

Po oficijelnem obhodu in shodu so se četniki podali še v »Narodni dom«, kjer je imel oblastni čelnik br. dr. Irgolič še poseben nagovor, opozarjajoč četnike na njihove velike naloge ko napoči dan osvoboditve zaslužjene Koroške. Enako so častno sodelovali pri Koroškem dnevu tudi Orjunaši po ostalih krajih oblasti.

Osnovanje nove Orjune. V Mežici na Koroškem se v kratkem osnuje nova Orjuna, kar bo ozirom na bližino meje neosvobojene Koroške iskreno pozdravljamo.

bora, Frančiškanska ulica 6. Udeležba strogo obvezna. Člani, ki bi se tega sestanka ne udeležili, bodo črtani iz imenika in se bo smatralo,

Svojo teorijo brani zelo večje in z izbranim stilom, da se jasno razvidi, da njen avtor ne piše tako, kakor pa v resnici čuti. Okoli tega zanimivega lista se pletejo zanimiva pripovedovanja. Njegova »poročila«, posebno ona izza kulis, sprejema in citira tako prestolniški, kakor tudi provincialni tisk, kot »iz prve roke« Govore tudi o njegovih vezvah s komandantom kraljeve garde, generalom Živkovičem, s tainimi skupinami pretencioznih častnikov in celo naravnost z okolico Njegovega Veličanstva.

»Politični glasnik« v svoji dovolj veliki trgovski modrosti na vse te aluzije — molči.

Prinese pa v svojih stolpcih čisto misli in maksime, ki neobičajno vznemirjajo vse one, kateri verujejo v njegove visoke zaščitnike. So pa to misli, katere bi utegnile baš škodovati najbolj čisto tem »visokim zaščitnikom«. Radi teh lahkovernih se hočemo nekoliko obširneje pobaviti z nazori »Političnega glasnika«.

Torej ta »gardni list«, kakor ga nazivlje užaljeni general Okanovič, pravi doslovno v svoji zadnji številki:

»Kadar obstoji v državi monarhija in kadar je povsem zasiguran

Kupujmo in podpirajmo izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

njen vpliv, tedaj ni več nevarnosti za edinstvo in to niti celo od strani federalizma. Monarhija je dovolj jaka in gibka, da izbegne vsako nevarnost, ki bi pretila državi od federalizma.

Nato veli na drugem mestu iste glavnice:

»Monarhija pa vodi stvarne račune in to o vseh stvarnostih. Ona hoče edinstvo. Zaveda pa se, da je moči doseči edinstvo samo postopoma in da se mora to edinstvo osnovati na priznanju stvarnih moči nacije, to je na srbstvu, hrvatstvu in slovenstvu. To so izvirni našega nacionalizma, med katerimi mora vzdrževati monarhija ravnotežje in jih usmerjati v enem pravcu.«

Ako združimo te citate z verzijo v ozadiju »Političnega glasnika«, bi zamogli sklepati, da se je naša monarhija pomirila z idejo federalistične Jugoslavije in to, kar je še huje, samo zbog oportunizma, ki ga nazivlje »Politični glasnik« s »stvarnostjo«.

(Dalje prihodnjik.)

Voščen papir za vse razmnoževalne aparate.
THE REX CO., Ljubljana.

Dobroslov Jevdjevč:

Monarhija in federacija.

(K pisanju »Političnega glasnika«.)

V Beogradu izhaja tedenska politična revija »Politični glasnik«, ki jo urejajo g. Momimir Nikolić. List propagira idejo absolutistične monarhije po vzoru Dodeja in Marasa.

na račun našega Sušaka kar najbolje prosperirala Reka. Odtodi tudi molk o nettunskih konvencijah, ki jih še do danes niso objavili, najsi se to napovedovali še pred tedni.

Kupimo dobro ohranjen berdo. Naslov se poizve pri tajništvu Oblastnega odbora Ljubljana.

Srečo v zakonu ustvarja samo skrbnost in varčnost gospodinjel. Te vrline ima pa samo ona gospodinja, ki uporablja izključno samo milo »GAZELA«.

Zavednost.

V strojni tovarnah in livarnah v Ljubljani ima še sedaj veliko besedo trgovski ravnatelj tujerodec Nemec E. Njegov vpliv je lahko občutiti v marsikaterem oziru pri delu tega podjetja. Tako tudi pri korespondenci. Kajti »Maschinen-Fabrik und Giesserei A. G. Ljubljana« še često korespondirajo v nemščini z jugoslovenskimi firmami v tuzemstvu. Seveda opravlja to nemško korespondiranje zopet kak kvalificiranec, kakor je kvalificiranec tudi gospod ravnatelj E., ki se lahko Jugoslovenom smeje v pest.

M. Gregorič & Co., komisija in zastopstvo, Ljubljana, še tudi menda ne ve, da že sedmo leto živimo v Jugoslaviji. Možno je bil baje bivši avstrijski konzul, še vedno po njegovi korespondenci sodeč, živi v dobri veri, da se nahaja pred letom 1918. Korespondira namreč z firmami v Jugoslaviji v nemščini in se priključuje vrsti onih, v kojih poslovnih vezeh še vedno vlada »Amtsprache deutsch«. Imenovane ga gospoda, ki ima med drugimi tudi izključno zastopstvo za Slovenijo, Dalmatije d. d. tovarne za portland cement, znamke »Titan«, toplo priporočamo.

Vereinsbuchdruckeri Celeja je glasom zadnjega »Uradnega lista« izpremenila svoj naslov v »Društvena tiskarna Celeja« v Celju. Dopisuje pa s slovenskimi trgovci še vedno navzlic slovenskemu naslovu v blaženi nemščini.

Gustav Stiger, specerijska in kolonijalna trgovina, Celje dopisuje z »Herrn J. Schuster, Ljubljana« še vedno nemško. Priporočamo jo »mit Hochachtung« celjski Orjuni in nacionalistom.

ZRNA.

Doslednost. Vršil se je ob žalostni obletnici 5. plebiscita protestno manifestacijski obhod tudi v nekem narodno zavednem kraju ob naši meji. Obhod in vse manifestacije za neodrešeni Korotan so izpadle kar najboljše. Utis prirediteljev je bil na vse najgloblji.

Zvečer se je vršil »Koroški večer«, kojega dohodki so bili namenjeni zaslužnjeni deci onkraj Karavank. Prireditelj večera je bila ena izmed narodno obrambnih organizacij. Točke akademije so izpadle kar najboljše. Prenapolnjena dvorana je odmevala odobravanja.

Po končanem programu akademije je nastopila zabava. Razvijala se je, kakor že na vseh veseljih za narodni blagor, čisto po paragrafi. Veselje je stopnjevalo od hipa do hipa. Z njim pa tudi pozabljivost. Tako, da se je na lepem oglasila »nemška pesem« na »Koroškem večeru« in to na prošnjo pravih, pravcati rodoljubov.

Ko pa je vstal proti temu človek in opozoril na krvavo ironijo, ki je tičala v tem popevanju ruske

na nemško preložene pesmi, ni došlo manjkalo, da ga niso krepostni rodoljubi za ta protest še pošteno zbili.

V istem času so pa Nemci streljali v Področici na dva povsem tiha Jugoslovana, ki sta imela za drago plačano dovoljenje pravico posetiti Korotan.

»Socialistu«. Stričko še si premlajhen, da bi se čul tvoj glas. Počakaj morda bo kaj več zalegel čez pet let. Tedaj boš tudi videl, koliko je bila vredna tvojih zmoglosti primerna čenčarija o »Koroškem dnevu«.

Književnost.

Veliko knjigo o naših ameriških izseljencih pripravljajo pod naslovom »Srbi, Hrvati in Slovenci v Ameriki«. V tej knjigi bodo obdelani vsi gospodarski, socialni, kulturni in narodni problemi naših ameriških izseljencev. Knjiga bo stala v predplačilu 150 Din, v knjigotrški razprodaji pa 200 Din. Naročila sprejemajo vse knjigarne in založništvo: »Biblioteka Bankarstva« v Zagrebu 6, Marovska ul. 30.

Ta knjiga bo ob priliki velike razstave v Filadelfiji izšla kakor nalašč. Obenem pa bo tudi mnogo doprinesla k spoznavanju pravega stanja naših rojakov onstran Oceana.

V notici, priobčeni v »Orjuni« z dne 10. oktobra 1925, smo zavedeni na napačni informaciji, g. Francetu Mikliču očitali, da je njegova restavracija v Kolodvorski ulici »deutsch-Nationalno gnezdo«. Ker smo se uverili, da je to očitjanje povsem nepravilno, obžalujemo vse naše očitke in ugotavljamo, da je restavracija g. Franceta Mikliča v vsakem oziru slovenska in narodna.

Cene za 20% znižane!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

je najmoderneje urejena ter izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. - Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. - Brošure v malih in tudi največjih nakladah. Časopise, revije, mlad. liste.

Okusna oprema ilustrir. katalogov, cenikov in reklam. listov. Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Solski zvezki za osnovne in srednje šole

Risanke, dnevniki in beležnice.

PODPISANA TVRDKA PRIPOROČA:

SADNE SOKE:

malinovec, citronado in sadni grog (punč).

AROME ZA NEALKOHOLNE PIJAČE:

limonova, jabolčna, malinova, mandljeva, marelična, nektar, oranžna, rožna, mešane arome (tutti frutti), Vanile, Waldmeister.

ESENCE ZA ALKOHOLNE PIJAČE:

Rum-esence različne vrste, konjak, hrušov, češnjev, kava, kumnova, oranžna, pelinkovac sadjev, tropinov, brinjev, drožni i. t. d.

SADNE ETERE:

v raznih koncentracijah.

NAVODILA NA ZAHTEVO NA RAZPOLAGO.

SREČKO POTNIK IN DRUG

PARNA DESTILACIJA ESENC LJUBLJANA METELKOVA 13.

IVAN ZAKOTNIK

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Dunajska cesta 46. Tel. 379.

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrežja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, leseno ograje i. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga. Tovarna furnirja.

Restavracija Ljubljanski dvor

najmoderneje urejena in oskrbovana. Izborna kuhinja. Najboljša domača in inozemska vina.

Pristni teran.

Vsak dan morske ribe.

Velezalogo pohištva, tapetniških izdelkov, žime in morske trave priporoča tvrdka **PETER KOBAL, KRANJ.** Podružnica: Ljubljana - Kolizej.

ANT. KRISPER

LJUBLJANA

MESTNI TRG šte. 26

Zaloga galanterijskega blaga

Tovarna črevljev

Sladkogorska tvornica ljepenke i papira

Naslov za pisma: Sladkivrh, pošta št. 111 pri Mariboru.

Sladkivrh

Brojavi: Papirus, št. 111 pri Mariboru. Telefon Interurb.: MARIBOR BR. 156.

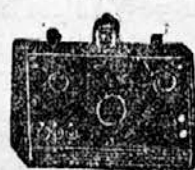
Vlastnik:

Josip Rosenberg, Maribor

Izradjuje sivu ljepenku i sve vrsti omotnog papira.

PERILO moško, žensko, dečje, namizno in posteljno, OPREME za neveste in dojenčke, PERJE IN PUH kupite ceno in dobro pri C. I. HAMANN, LJUBLJANA, MESTNI TRG 8.

RADIO aparati.

RADIO materijal.

Ta aparat stane 750 Din.

Sprejem vseh evropskih postaj zasiguran. Elektromaterijal, motorji, svetiljke.

PO CENI! ELEKTRO-COMPAGNY PO CENI! d. z. o. z.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

Parna pekarna Jean Schrey nasl.

JAKOB KAVČIČ LJUBLJANA

naznanja, da ima dnevno večkrat sveže in priznato najboljše pecivo.

Telefon šte. 158.

Amerikanska strojna olja cilindrska olja autoolja bencin

surovine za svečarne surovine za milarne i. t. d.

„OLEUM“

družba z o. z.

LJUBLJANA

TELEFON ŠTEV. 910.

ING. DUKIČ IN DRUG

GRADBENO PODJETJE

LJUBLJANA BOHORIČEVA ULICA 24

Naznanjamo vsem sorodnikom in znanecem prežalostno vest, da je naš skrbni oče, stari oče, stric, brat in ljubljani gospodar, gospod

Ivan Dernič

industrijalec na Lancovem in v Fojnici

po partedenskem bolehanju v Sarajevu za vedno zatisnil oči in izdihnil svojo izmučeno dušo.

RADOVLJICA-LANCOVO, 16. oktobra 1925.

Žalujemo ostali.